

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 24.07.1963 Časová verzia predpisu účinná od: 01.08.1963 do: 31.12.1984

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

58

VYHLÁŠKA

hlavného arbitra Československej socialistickej republiky

z 8. júla 1963,

**ktorou sa vydávajú dočasné pravidlá pre prejednávanie a rozhodovanie
hospodárskych sporov rozhodcami**

Hlavný arbiter Československej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 32 zák. č. 121/1962 Zb. o hospodárskej arbitráži:

Oddiel 1

Úvodné ustanovenia

§ 1

Pre zvýšenie účasti pracujúcich na riadení národného hospodárstva a pre vytvorenie predpokladov pre lepšie plnenie plánovaných úloh socialistickými organizáciami môže jednotlivé hospodárske spory prejednávať a rozhodovať rozhodca, ktorého si zúčastnené organizácie pre určitý spor zvolia.

§ 2

Rozhodcom môže byť každý občan, ktorý má potrebné odborné znalosti pre rozhodnutie konkrétneho sporu a svojimi vlastnosťami poskytuje záruku, že bude svoju funkciu plniť v súlade s celospoločenskými záujmami. Funkcia zvoleného rozhodcu je čestná.

§ 3

(1) Rozhodcu možno zvoliť na prejednanie a rozhodnutie ktoréhokoľvek hospodárskeho sporu, ktorý patrí do právomoci orgánov hospodárskej arbitráže, a to bez ohľadu na podriadenosť a sídlo zúčastnených organizácií.

(2) Zúčastnené organizácie volia rozhodcu predovšetkým na rozhodnutie takého odborne náročného sporu, pri riešení ktorého sa môžu uplatniť špeciálne znalosti a skúsenosti rozhodcu s cieľom objasniť podstatu a príčiny tohto sporu a zabrániť jeho opakovaniu.

(3) Zúčastnené organizácie zvolia pre určitý spor rozhodcu spravidla z radov vedúcich pracovníkov socialistických organizácií alebo hospodárskych orgánov (riaditeľov podnikov, vedúcich hospodárskych pracovníkov organizácií a inštitúcií, vedúcich inžinierskotechnických pracovníkov, pracovníkov vedeckých a výskumných ústavov a pracovísk).

§ 4

(1) Pri prejednávaní a rozhodovaní hospodárskeho sporu je rozhodca povinný spravovať sa právnymi predpismi a zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky. Rozhodca nie je viazaný návrhmi zúčastnených organizácií; je povinný viesť organizácie k tomu, aby svoje podnikové a miestne záujmy podriaďovali záujmom celej spoločnosti.

(2) Rozhodca prejednáva spor spolu so zástupcami zúčastnených organizácií a vedie ich k dohode.

Oddiel 2

Postup pri voľbe rozhodcu a podaní žiadosti

§ 5

(1) Spor sa môže predložiť rozhodcovi na základe dohody všetkých zúčastnených organizácií a ak navrhnutý rozhodca súhlasí s prevzatím tejto funkcie. K voľbe rozhodcu možno pristúpiť až vtedy, ak predchádzajúce rokovanie medzi zúčastnenými organizáciami nevedlo k odstráneniu sporu.

(2) Organizácia, ktorá dostala návrh na prejednanie sporu rozhodcom, je povinná do 10 dní oznámiť, či s týmto návrhom súhlasí, prípadne oznámiť svoj vlastný návrh na osobu rozhodcu alebo na spôsob odstránenia sporu.

(3) Dohodou o rozhodnutí sporu zvoleným rozhodcom sú zúčastnené organizácie viazané.

§ 6

(1) Žiadateľ je povinný bez zbytočného odkladu po zvolení rozhodcu uplatniť svoje požiadavky v písomnej žiadosti, ktorú odovzdá alebo zašle rozhodcovi a všetkým zúčastneným organizáciám; v žiadosti uvedie svoje požiadavky a všetky dôležité okolnosti, ktoré ich odôvodňujú, a potrebné dôkazné prostriedky. Žiadateľ pripojí aj všetky doklady potrebné pre riadne prejednanie a rozhodnutie sporu.

(2) Podanie žiadosti rozhodcovi má tie isté účinky uplatnenia práva, ako podanie žiadosti na hospodársku arbitráž.

(3) Organizácia, proti ktorej žiadosť smeruje, je povinná po tom, čo dostala žiadosť, predložiť rozhodcovi bez zbytočného odkladu vyjadrenie, v ktorom odôvodní svoje stanovisko, pripojí doklady a navrhne dôkazné prostriedky, o ktoré opiera svoje námietky. Odpis tohto vyjadrenia zašle na vedomie žiadateľovi i všetkým zúčastneným organizáciám.

§ 7

Zúčastnené organizácie sú povinné pri prejednávaní a rozhodovaní sporu účinne spolupracovať s rozhodcom a všestranne mu umožňovať výkon jeho funkcie.

Oddiel 3

Prejednanie sporu rozhodcom

§ 8

(1) Ak sa zúčastnené organizácie nedohodli s rozhodcom inak, prejednáva rozhodca spor v sídle organizácie, proti ktorej žiadosť smeruje; ak tak určí rozhodca, prejedná sa spor v podniku, v závode alebo na pracovisku (stavenisku), ktorého sa spor týka.

(2) Rozhodca oznámi zúčastneným organizáciám miesto, deň a hodinu prejednávania sporu.

(3) Rozhodca prejednáva spor za účasti vedúcich (riaditeľov) zúčastnených organizácií alebo nimi poverených pracovníkov.

§ 9

Ak je potrebné obstaraf doklady aj od organizácií, ktoré nie sú zúčastnené na spore, obstará ich podľa pokynov rozhodcu tá zo zúčastnených organizácií, ktorej to uloží. Ak nemôže tieto doklady obstaraf žiadna zo zúčastnených organizácií, vyžiada ich na žiadosť rozhodcu orgán hospodárskej arbitráže, ktorý o to požiada rozhodca.

§ 10

Ak je v záujme správneho rozhodnutia potrebné rozšíriť spor na ďalšiu organizáciu, môže tak rozhodca urobiť len s jej súhlasom. Ak nesúhlasí táto ďalšia organizácia s tým, aby sa spor na ňu rozšíril, rozhodca odovzdá spor na prejednanie a rozhodnutie príslušnému orgánu hospodárskej arbitráže.

§ 11

(1) Ak dôjde v priebehu prejednávania sporu medzi zúčastnenými organizáciami k dohode, rozhodca schváli túto dohodu, ak je v súlade s právnymi predpismi a zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky a uvedie jej obsah v rozhodnutí.

(2) Ak nedôjde k dohode, rozhodca rozhodne spor po zistení a posúdení všetkých dôležitých okolností sporu a zvážení a zhodnotení všetkých dôkazných prostriedkov.

§ 12

(1) Rozhodca vyhotovuje rozhodnutie písomne, aj keď ho po skončení prejednávania ústne vyhlásil. Písomné vyhotovenie rozhodnutia odovzdá na potvrdenie alebo zašle doporučené zúčastneným organizáciám do 5 dní po jeho vyhlásení, prípadne po prejednaní sporu. Jedno vyhotovenie založí do spisu, ktorý zašle na uloženie krajskej štátnej arbitráži, v obvode ktorej má sídlo organizácia, proti ktorej žiadosť smeruje; ak však ide o organizácie podriadené tomu istému ústrednému orgánu, pri ktorom je zriadená rezortná (družstevná) arbitráž, zašle spis tejto arbitráži.

(2) V rozhodnutí musí byť uvedený predmet sporu, dátum vydania rozhodnutia, meno rozhodcu, názov zúčastnených organizácií a mená a funkcie ich zástupcov, ktorí sa zúčastnili na prejednávaní, miesto prejednávania sporu, odôvodnenie a výrok, označenie hospodárskej arbitráže, kde bude spis uložený a podpis rozhodcu.

(3) Vo výroku rozhodnutia sa tiež uvedie, ktorá zo zúčastnených organizácií a prípadne akou časťou uhradí cestovné výdavky rozhodcu a ďalšie nutné náklady spojené s prejednaním sporu (svedočné, náklady skúšok a pod.). Cestovné výdavky svojich zástupcov uhrádzajú zúčastnené organizácie.

§ 13

Rozhodnutie vydané rozhodcom má účinky arbitrážneho rozhodnutia a niet proti nemu opravného prostriedku. Zúčastnené organizácie sú povinné splniť rozhodnutie spôsobom a v lehote, ktoré sú určené v rozhodnutí a ak v ňom nebola určená lehota, do 15 dní od jeho doručenia.

§ 14

(1) Ak nemôže rozhodca z vážnych dôvodov rozhodnúť prevzatý spor (napr. z dôvodov dlhšej cesty do zahraničia, dlhšieho vážneho ochorenia, neustanovenia sa zúčastnenej organizácie bez ospravedlnenia alebo odôvodnenia ani na druhé určené prejednanie, nesúhlasu organizácie, aby na ňu bol spor rozšírený), rozhodca postúpi spor príslušnému orgánu hospodárskej arbitráže. Rovnako žiadateľ môže v takomto prípade podať na príslušnom orgáne hospodárskej arbitráže arbitrážnu žiadosť. Účinky podania žiadosti rozhodcovi zostávajú zachované (§ 6 ods. 2)

- a) ak postúpi spor rozhodca sám alebo
- b) ak podá žiadosť hospodárskej arbitráži žiadateľ najneskoršie do 30 dní po tom, keď mu došla rozhodcom vrátená žiadosť, prípadne, keď sa dozvedel o prekážke, pre ktorú nemôže rozhodca spor rozhodnúť.

(2) V prípadoch, keď rozhodca nemôže spor rozhodnúť, rozhodne o náhrade cestovných výdavkov rozhodcu, prípadne o ďalších nutných nákladoch (§ 12 ods. 3) orgán hospodárskej arbitráže, ktorý tento spor rozhoduje a ak sa nezačne arbitrážne konanie, zúčastnené organizácie sú povinné nahradiť cestovné výdavky rozhodcu rovnakým dielom; v tom istom pomere sú povinné nahradiť aj ostatné nutné náklady spojené s prejednaním sporu.

Oddiel 4 Splnenie rozhodnutia

§ 15

V prípade, že organizácia nesplní rozhodnutie dobrovoľne, môže sa oprávnená organizácia obrátiť na hospodársku arbitráž, na ktorej je uložený spis, so žiadosťou o opatrenie rozhodnutia doložkou vykonateľnosti. Toto rozhodnutie sa potom vykonáva v rovnakej lehote a rovnakým spôsobom ako arbitrážne rozhodnutie podľa zákona o hospodárskej arbitráži.

§ 16

(1) Vedúci hospodárskej arbitráže, na ktorej je uložený spis, odmietne žiadosť o vyznačenie doložky vykonateľnosti na rozhodnutí, ak rozhodnutie je v rozpore s právnymi predpismi alebo zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky. Pred odmietnutím žiadosti prejedná s rozhodcom podstatu nesprávnosti rozhodnutia.

(2) Hlavný arbiter Československej socialistickej republiky môže zrušiť rozhodnutie rozhodcu, ak je v rozpore s právnymi predpismi alebo zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky, a spor prikázať na prejednanie príslušnému orgánu hospodárskej arbitráže. Ak však ide o rozhodnutie sporu medzi organizáciami podriadenými tomu istému ústrednému orgánu, pri ktorom je zriadená rezortná (družstevná) arbitráž, prislúcha toto právo vedúcemu tohto ústredného orgánu.

Oddiel 5 Záverečné ustanovenia

§ 17

Ak rozhodca pri prejednávaní sporu zistí vážne nedostatky v práci socialistických organizácií, uvedie ich buď v rozhodnutí alebo urobí samostatné upozornenie, v ktorom požiada vedúcich príslušných socialistických organizácií, aby urobili opatrenia potrebné na odstránenie nedostatkov. Ak ide o zvlášť závažné nedostatky, rozhodca upozorní na ne prokuratúru alebo orgány ľudovej kontroly a štatistiky.

§ 18

(1) Organizácia, v ktorej zvolený rozhodca pracuje, je povinná rozhodcovi umožniť výkon jeho funkcie v potrebnom rozsahu. Je najmä povinná poskytnúť rozhodcovi po dobu výkonu funkcie pracovné voľno, náhradu mzdy a náhradu nutných cestovných výdavkov podľa predpisov o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov.*) Ak zvolený rozhodca nie je pracovníkom v pracovnom pomere, nutné cestovné výdavky mu nahradí žiadateľ.

(2) Nutné cestovné výdavky rozhodcu sa organizácii, v ktorej rozhodca pracuje, alebo žiadateľovi nahradia podľa § 12 ods. 3 alebo podľa § 14 ods. 2.

§ 19

Zúčastnené organizácie sú povinné poskytnúť rozhodcovi podľa svojich možností miestnosti na prejednanie sporu, právnu pomoc, právnickú, ekonomickú a technickú literatúru a dokumentáciu a zabezpečiť vykonanie administratívnych prác, potrebných na rozhodnutie sporu. Pokiaľ tak nemôžu urobiť zúčastnené organizácie, poskytujú túto pomoc orgány hospodárskej arbitráže.

§ 20

Za prejednávanie a rozhodovanie hospodárskych sporov voleným rozhodcom sa neplatia žiadne poplatky.

§ 21

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. augustom 1963.

Hlavný arbiter Československej socialistickej republiky

dr. Dohnal v. r.

*) Vyhláška č. 480/1950 Ú. 1. (č. 476/1950 Ú. v.) v znení vyhlášky č. 72/1952 Ú. 1. (č. 101/1952 Ú. v.).

